

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 21 november 2023 hebben wij uw raad geïnformeerd over het Uitvoeringsprogramma Preventie met Gezag. Hierin hebben we de vertaling van de aanvraag naar de uitvoering geschetst (23bb007857). Vervolgens informeerden wij uw raad aan de hand van diverse voortgangsrapportages over de stand van zaken van het programma (24bb008577 en 24bb000973). Met de nu voorliggende brief en voortgangsrapportage lichten we u in over de voortgang van PmG over het jaar 2024 en gaan we in op de ambities voor 2025.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Tijdens de raadsbehandeling van 29 februari 2024 is de voortgang van het programma Preventie met Gezag (hierna: PmG) besproken. Op 14 maart 2024 heeft vervolgens een tweeminutendebat plaatsgevonden waarna uw gemeenteraad de motie 'Breek met Werk de aantrekkingskracht van het snelle criminele geld' (24bb001663) heeft aangenomen, waarin u verzoekt de pijler werk in samenwerking met de wethouder Werk en Inkomen toe te voegen aan de vervolgrapportage van PmG, deze wethouder toe te voegen aan het bestuurlijk team PmG en hierover aan de raad te rapporteren. In deze brief doen wij een voorstel tot afdoening van deze motie.

Door verbinding te creëren tussen PmG en andere (beleids)kaders en programma's, versterken we de integrale samenwerking en daarmee de effectiviteit van de inzet. Deze verbinding brengen we onder andere tot stand met kaders als het beleidskader 'Heel de Stad' en de Veiligheidskoers 2023-2027. Voor een volledige opsomming van de programma's en kaders waarmee PmG samenhang kent, verwijzen we u kortheidshalve naar het 'Uitvoeringsprogramma van Preventie met Gezag (blz. 8)'.

Toelichting

Preventie met Gezag (hierna: PmG) is een programma aanvullend op bestaande beleids- en programmakaders. PmG richt zich op het voorkomen dat jongeren in de wijken van Charlois, Delfshaven, Feijenoord en IJsselmonde in de criminaliteit belanden of verstrikt raken in het web van ondermijnende criminaliteit. We streven naar een beter toekomstperspectief voor jongeren door in te zetten op onder meer weerbaarheid, een gezond sociaal netwerk en talentontplooiing.

Tegelijkertijd investeren we in meer zichtbaar formeel en informeel gezag in de wijken. Met systeemgerichte interventies bieden we perspectief en stellen we grenzen als jongeren crimineel gedrag vertonen. Vanuit de gestelde ambitie werken we aan het wegnemen van de voedingsbodem voor criminaliteit, grijpen we proactief in als een jongere criminele activiteiten ontwikkelt en zetten we in op het voorkomen van recidive.

Met deze brief berichten we u over de resultaten van 2024. De voortgangsrapportage kent een tweeledige opzet: we beschrijven met betrekking tot een aantal kernthema's de belangrijkste ontwikkelingen uit 2024 en ambities voor 2025. Daarnaast bieden we een cijfermatige weergave van de resultaten. De resultaten geven we voorts per resultaatgebied weer.

Ontwikkelingen in 2024

Het jaar 2024 staat voor PmG in het teken van groei. De interventies in het programma kennen veel diversiteit en zijn verbonden aan de resultaatgebieden van PmG. Veel van deze interventies zijn in opzet versterkt en uitgebreid. Daarnaast hebben we nieuwe interventies aan het programma toegevoegd. Als we de groei uitdrukken in cijfers, hebben we in 2024 in totaal 686 jongeren bereikt, tegenover 370 in 2023.

PmG is een lerende aanpak. Ook daarin is groei zichtbaar. Steeds meer interventies onderzoeken we aan de hand van verschillende soorten onderzoek waardoor kennis over succesfactoren van interventies groeit. Ook is een belangrijke markering dat we de samenwerking met ketenpartners de afgelopen jaren steeds verder hebben geïntensiveerd waardoor het integrale karakter van het programma is versterkt. Hieronder lichten we een aantal belangrijke ontwikkelingen themagewijs toe.

Aansluiting bij leefwereld jongeren en jongerenparticipatie

Eén van de randvoorwaarden van PmG is dat we interventies in co-creatie met jongeren opzetten en daarmee zoveel mogelijk bij hun leefwereld aansluiten. Via onze integrale communicatieaanpak zijn we continu in gesprek met jongeren over hun behoeften en wensen en stippen thema's aan die hen raken. We werken toe naar een platform waar jongeren elkaar kunnen inspireren. Ook sluiten we aan bij de klankbordgroep die binnen het programma 'Vastpakken en niet Loslaten' is opgezet. Met jongeren organiseren we klankbordsessies en werkgroepen.

Persoonsgericht en op maat

Voor het bereiken van impact van onze interventies is het cruciaal dat we deze afstemmen op de individuele situatie van jongeren. Iedere jongere is uniek en elke hulpvraag is anders. Persoonsgericht en op maat zijn daarom sleutelwoorden in het programma. Dit is onder meer zichtbaar binnen de Lokale Persoonsgerichte Aanpak Preventie met Gezag (hierna: PGA), dat onderdeel is van de Lokale Kamer Rotterdam. Met de PGA richten we ons op het versterken van beschermende factoren en het terugdringen van risicofactoren die van invloed zijn op het ontstaan van crimineel gedrag. Het gaat hierbij om jongeren die zich nog niet zo lang in een crimineel netwerk begeven of zich bewegen richting ernstige vormen van criminaliteit. Om nauw aan te sluiten op de hulpbehoefte van deze jongeren, is een gecoördineerde integrale aanpak vanuit zorg én veiligheid noodzakelijk. Dat betekent dat we lokaal, in samenwerking met het zorg- en veiligheidsnetwerk in de wijken, inzetten op het signaleren van vroegtijdig zorgelijk of crimineel gedrag. Vervolgens zetten we interventies in die zijn afgestemd op de behoefte en problematiek van de jongeren. In 2024 zijn we in het kader van de PGA een pilot gestart waarbij we in Feijenoord en IJsselmonde met passende interventies, zoals het aanbieden van dagbesteding of (weerbaarheids)trainingen, jongeren hebben geholpen.

Doorlopend verbeteren we de inzet van maatwerk in interventies. Dit is een ontwikkelproces. Zo streven we samen met justitiële partners naar meer maatwerk in strafzaken waarin jonge aanwas en doorgroeiers uit de PmG-gebieden centraal staan. Op deze manier werken we aan een versterkte verbinding tussen het preventieve en repressieve domein.

Innovatie

We zetten bewezen effectieve interventies in. Tegelijkertijd zien we aan de problematiek in de wijken dat er meer nodig is om ondermijnende jeugdcriminaliteit terug te dringen. We stimuleren dan ook innovatieve interventies. In 2024 hebben we een aantal nieuwe interventies ingezet. Onder andere zijn we gestart met het ontwikkelen van het Preventief Interventie Team (PIT). Daarnaast is een pilot gaande ten aanzien van Grenzenstellend Jongerenwerk, waarbij jongerenwerkers ook inzet plegen op jongeren die in de bovenbouw van het primair onderwijs zitten.

Een programma in de vorm van een lerende aanpak betekent ook dat we in bepaalde gevallen een ontwikkeling anders vormgeven of interventies stopzetten. In 2024 zijn we gestopt met het Multidisciplinair Expertiseteam, omdat behoefte bestaat aan een andere passende inzet waarmee we ons richten op de online wereld waarin jongeren zich begeven. In 2025 werken we dit verder uit. We starten met een sessie met experts om de aanpak uit te werken.

Intensief samenwerken

PmG staat voor (integraal) samenwerken – breed, wijkgericht en domeinoverstijgend met een gedeeld gevoel van eigenaarschap. We werken samen met jongeren, betrokken bewoners en ketenpartners. Ook de samenwerking met lokale partijen in de wijken is essentieel om jongeren zo gericht mogelijk te ondersteunen. We werken toe naar gezamenlijke ambities. Door het jaar heen organiseren we op samenwerking gerichte bijeenkomsten: we hebben drie sessies met zorgaanbieders georganiseerd met als doel aanbod op elkaar te laten aansluiten. Daarnaast organiseerden we 24 bijeenkomsten in de wijken, vier werkbezoeken en drie bijeenkomsten met alle ketenpartners.

We streven naar een intensieve samenwerking met lokale partijen in de wijken. Deze versterken we aan de hand van de subsidieregeling wijkinitiatieven.

Resultaten in cijfers

Binnen de resultaatgebieden van PmG bestaat een veelheid aan interventies die in aard, karakter en doelstellingen niet hetzelfde zijn. We bereiken met de interventies in het programma jongeren die zich in uiteenlopende levensfasen bevinden, zich op verschillende manieren verhouden tot de criminaliteitswereld en daardoor ook unieke hulpvragen hebben. Daarnaast zijn sommige interventies individueel van aard en hebben andere interventies een groepsgericht karakter. Deze diversiteit maakt uit voor de weergave van de cijfermatige resultaten over 2024. In de voortgangsrapportage hebben we deze gesplitst in weergaven gericht op individuele trajecten en die met een groepsgericht karakter. In deze brief lichten we enkele cijfers uit.

Individuele trajecten

Met een deel van de interventies bereiken we individuele jongeren dan wel hun ouders/verzorgers. In 2024 hebben we in totaal 686 individuele trajecten uitgevoerd. Deze verspreiden zich over de drie resultaatgebieden van PmG. Dat is ten opzichte van 2023 een aanzienlijke toename in bereik. Deels komt dit door het intensiveren van trajecten.

We hebben echter ook nieuwe interventies in het programma opgenomen. In de tabel hiernaast is per resultaatgebied terug te vinden hoeveel individuele trajecten we hebben ingezet.

Inzet individuele trajecten per resultaatgebied

	jan-dec 2023	jan-dec 2024
Verminderen voedingsbodemp	226	476
Proactief ingrijpen	107	145
Recidive voorkomen	37	65

We hebben ook berekend hoeveel jongeren we in verschillende leeftijdscategorieën bereiken. Zichtbaar is dat het bereik in alle categorieën in 2024 is vergroot. De aanzienlijke stijging in het bereik van jongeren op de basisschool is te herleiden tot de extra inzet van interventies die zich op die doelgroep richten. PmG kent sinds de start van

Inzet individuele trajecten gericht op jongeren per leeftijdscategorie

	2023	2024
tot 12 jaar	33	84
12-16 jaar	195	201
16-27 jaar	130	210
Totaal		495

het programma al interventies die zich richten op werk en zinvolle dagbesteding. Dit zijn de interventies Bon Sjans en City Solid (voorheen Citysteward). Het afgelopen jaar is de verbinding met het Jongerenloket verstevigd om zo meer focus aan te brengen op de toeleiding naar werk. Dit heeft ertoe geleid dat twee nieuwe interventies aan het programma zijn toegevoegd. Dit betreft een traject aangeboden door Rotterdam Recruitment Agency (hierna: RRA), waarbij jongeren richting werk worden begeleid en de interventie START (Steun, Tijd, Aandacht, Richting en Toekomst). De interventies worden in cofinanciering met het Jongerenloket bekostigd. RRA is een organisatie die jongeren de kans biedt om hun talenten te ontdekken. Na een kortdurend traject begeleidt RRA jongeren richting een passende baan bij één van de 40 werkgevers in hun netwerk. START biedt jongeren met multiproblematiek een traject aan van vier weken waarin gewerkt wordt aan stabilisatie en verbetering van hun situatie op de verschillende leefgebieden zodat de kans op uitstroom naar werk, school of zinvolle dagbesteding wordt vergroot. Doorlopend bezien we welke kansen er zijn om toeleiding naar werk en daarmee (tegen criminaliteit) beschermende factoren in het leven van jongeren te stimuleren. Met de betrokken bestuurders wordt over Preventie met Gezag indien nodig afgestemd, zo ook met wethouder Versnel over de verbinding met Werk en Inkomen.

Groepsgerichte trajecten

Naast interventies die zich richten op individuen, bestaan binnen het programma ook groepsaanpakken die zich bijvoorbeeld richten op jongeren op scholen of in groepsverband. Zo is in 2024 de interventie Triple P aan het programma toegevoegd. Dit betreft een oudertraining gericht op het voorkomen of verminderen van ernstige gedrags-, emotionele of ontwikkelingsproblematiek bij jongeren. Daarnaast is de inzet vanuit de Jongerenrechtbank in 2024. Vernieuwing en uitbreiding hebben geleid tot een stijging van de groepsgerichte interventies.

Ambities in 2025

We verwachten dat de groeiende trend die PmG doormaakt vanwege uitbreiding en vernieuwing in 2025 doorzet. We benoemen een aantal relevante ambities en ontwikkelingen.

Een actuele ontwikkeling betreft de wijkinitiatieven. Jaarlijks maken we financiële middelen vrij zodat in de wijk lokaal gewortelde partijen interventies kunnen uitvoeren die bijdragen aan de preventie van ondermijnende jeugdcriminaliteit.

Deze partijen hebben een nauwe binding met de wijken in Charlois, Delfshaven, Feijenoord en IJsselmonde en zijn met hun specifieke kennis van de dynamiek in de wijken van toegevoegde waarde. De uitvoering van de wijkinitiatieven gaat in het tweede kwartaal van 2025 van start.

Er zijn diverse pilots en ontwikkelprocessen gaande en ook starten we in 2025 met nieuwe pilots. In het kader van PIT start in het tweede kwartaal van 2025 een pilot die moet leiden tot de verdere opbouw en uitvoering van de aanpak. Eveneens breiden we de lopende pilot binnen de PGA in 2025 stapsgewijs uit. Het ontwikkelproces waarin we in strafzaken streven naar meer maatwerk, zetten we in 2025 voort.

Ook starten we in 2025 met nieuwe interventies. Een voorbeeld hiervan betreft het 'buddyproject welzijn'. Jongeren met een strafrechtelijk verleden vormen in dit project een koppel met een jongerenwerker. Samen voeren zij jongerenwerk uit waarbij de jongere optreedt als ervaringsdeskundig adviseur. Andere nieuwe interventies zijn zoals eerder vermeld RRA en START. PmG heeft de verbinding met het Jongerenloket verstevigd om zo meer focus te leggen op toeleiding naar werk.

Nieuwe Aanvraag PmG 2026-2029

We zijn in 2023 met de opzet en uitvoering van het programma gestart en PmG loopt nu ruim twee jaar. De aanpak vergt echter een lange adem om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden of daarin afglijden. Dat betekent dat een stabiel en langjarig programma essentieel is om de doelen te behalen. De looptijd van deze eerste periode van het programma eindigt per 2026. Binnenkort start het aanvraagproces voor de verkrijging van financiële middelen voor de periode van 2026-2029. We houden u op de hoogte over dit proces.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid kende in 2023 PmG-gelden toe aan de gemeente Rotterdam en haar ketenpartners op basis van de gezamenlijk ingediende aanvraag van 2022. In 2024 ontvingen we als gemeente € 8.073.709 voor deze inzet. De ketenpartners kregen in dat jaar ca. € 2,5 miljoen, waarmee het totaal beschikbare bedrag voor PmG ruim € 10 miljoen per jaar betreft. Daarnaast heeft de Gemeente Rotterdam een aanvullende bijdrage voor de inzet van de Gecertificeerde Instellingen van € 1.925.000 ontvangen (in totaal voor de periode 2023, 2024, 2025), met het verzoek om deze middelen toe te kennen aan de volgende Gecertificeerde Instellingen: Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond en de William Schrikker Stichting.

Tot slot verzoeken wij u, gelet op de genoemde ontwikkeling in deze brief, de motie 'Breek met Werk de aantrekkingskracht van het snelle criminele geld' (24bb001663) als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten